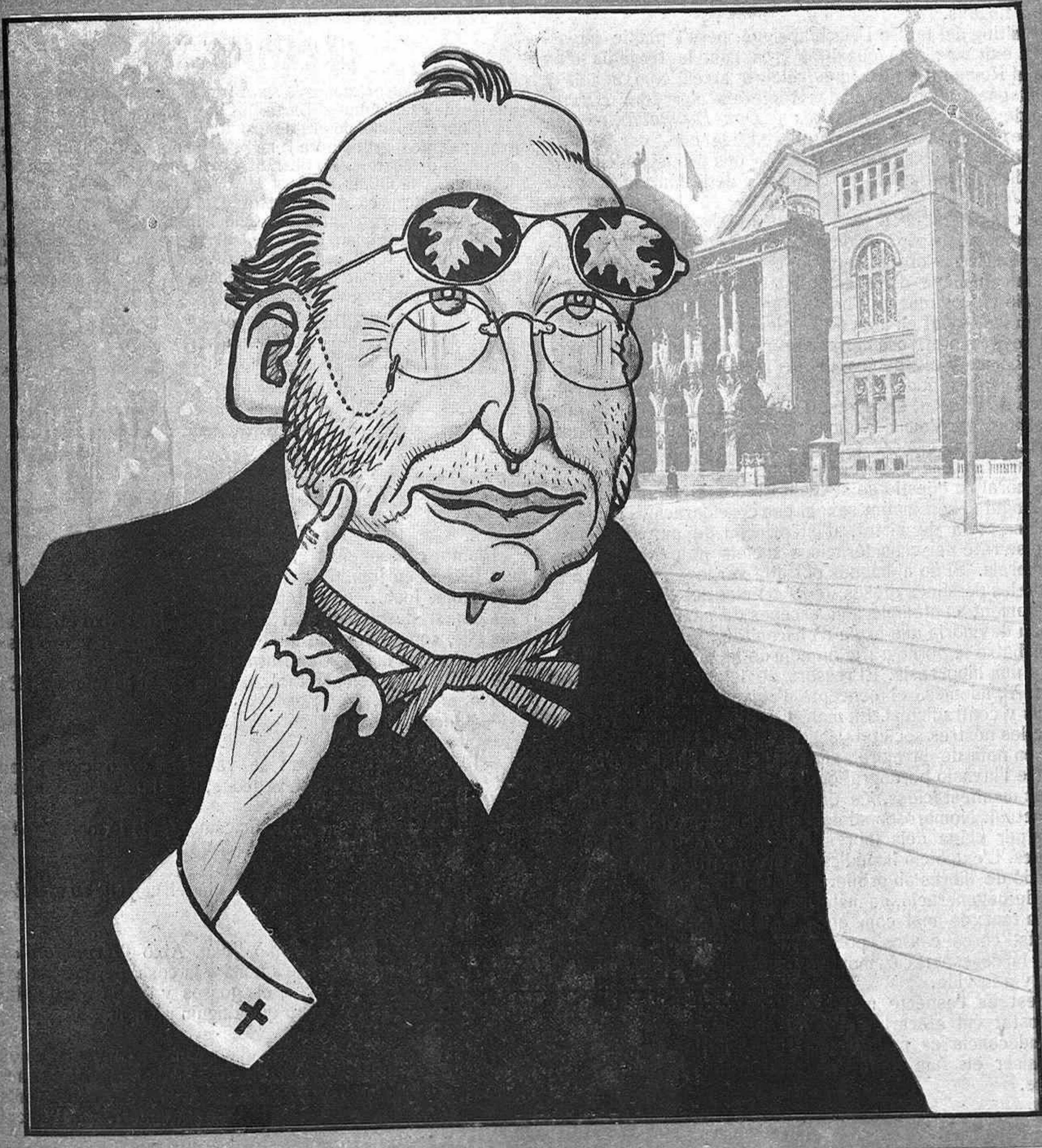

L'Esquella de la Forratxa

Nº 1691 Barcelona 26 Maig 1911 Any 33

En el món hi ha mil maneres
de vèureho tot sens pecar...
Veuen?... Jo mudo d'ulleres
segons lo que haig de guaitar.

10 centims

Higiene y moral

Totes aquestes coses de la pornografia—diemne pornografia—han donat pretext als elements ultramontans per a emprendre una campanya violenta y atrabiliaria. En defensa de la moral agraviada per les *pusses*, han sortit el *requeté* ab els seus terribles garrots y el grotesc *Don Dalmacio* ab la seva oratoria més terrible encara. El flagell de la pornografia y el flagell de la campanya contra la pornografia, fan dos flagells.

El miting del teatre Principal sigué, pera'l public imparcial, un exit de rialles quasi tan gros com la tragedia d'en Viura al Romea. La gent que celebra actes com aquell y que aplaudeix les desgraciades tonteries d'oradors com el comte de Santa Maria de Pomés y *Don Dalmacio*, es ben digna de pietat. Y els senyors de la Lliga que, per por de que'ls titllin de tebis, contribueixen a tals propagandes, perden el dret de parlar de la civilitat y de la famosa *Escola de la Lliga*.

La campanya ultramontana no es sèria. Resulta una ridiculesa més dels caps buids que constitueixen el lerrouxisme de l'extrema dreta. Però jo crec que, fins feta seriament, la campanya d'ara està llastimosament desviada. La corrupció de costums no s'ha de combatre en nom de la moral, sinó més aviat en nom de l'higiene.

El dever moral, ordinariament, no es prou pera presservar els homes y els pobles de les abjeccions de la lascivia. L'instint es més poderós que la noció d'aquet dever moral. La visió de la carn, els estímuls de la sexualitat, l'ofrena de les fruïcions de Venus, vencen sovint la resistència d'una austeritat quasi sempre feble y trencadissa. Adam sempre mossegarà la poma de l'arbre prohibit.

La moral en qüestió de sexualitat! No hi ha quasi ningú que retingui el seu instint sexual per consideracions d'un dever, d'una regla de virtut, d'un principi de puresa. Quasi tothom se reté per consideracions socials, no per consideracions morals. Si no hi hagués por a la vergonya pública, o a la ira de les persones ofeses, o als articles del codig penal, a cada moment contemplariem escenes de sexualitat brutal, y el món devindria una orgia d'obscenitats.

Combatre la pornografia en nom de la moral es una ingenuïtat o una hipocresia. El ressort de la moral sexual està trencat. Y, además, el concepte d'aquesta moral es elastic, imprecís y contradictori. Es molt discutible que la moral sexual de les nostres societats sigui la bona, la millor.

No en nom de la moral, sinó en nom de l'higiene s'ha de combatre l'invasió pornogràfica. La pornografia, en les seves diverses manifestacions, es una causa de decadència física y intel·lectual. Nombrosos adolescents cauen en vicis y depravacions per culpa dels llibres indecens y dels espectacles sicalíptics. L'exhibició impúdica de provocatives nueses y la publicació de llibres ab grollers relats y làmines brutes són causes de degeneració, de malaltia, de mort. Aquesta pornografia fa tant de mal com els microbis patològics, marceix joventuts, corca cossos, porta malalts a l'hospital, desgraciats a la desesperació, morts al cementiri. Es un atentat a la salut y a la vida.

Aquest es l'aspecte més important de la qüestió. Per aquet costat cal atacar-la, si's vol obtenir un resultat eficaç. L'indecència es malaltissa, trista y lletja. Contra ella s'han d'alsar els que estimen la salut, l'alegria y la bellesa del viure.

WIFRED

Anant pel món

¿Què s'ha fet del nostre aplaudit y festejat Utor? Ara van a saberho.

El brau *Musclaire* es als Estats Units, aont, acompanyat del seu mestre Jensen, va decidir-se a anar, atret per aqueixes gazetilles fantasioses que a cada punt ens parlen dels mils y mils *dòlars* que tal o qual celebritat artística s'ha embutxacat en aquell ditxós país en una ràpida *tournee* de quatre o cinc setmanes.

Desgraciadament, ¡ai!, la sort no li ha sigut, al popular tenor, gaire propicia. Dies enrera va debutar, el bon Manolo, en un teatre de Nova York,—el *Winter Garden*—y... vegi's lo que sobre aquesta solemnitat diu una carta fetxada en la gran metròpoli americana:

«L'Utor va fer sa aparició l'altra nit cantant un número en un teatre de «varietats», y el public, al veure'l, va posarse a riure. El *físic* de l'Utor es, francament, el seu pitjor enemic.

»Va cantar allò de sempre:

«Costas las de levante,
playas las de Lloret,»

y escoltà aplausos, doncs la seva veu es encara potent, per més que desde'l seu debut al Liceu fins avui ha perdut bastant.

»Com que l'audició era de prova, l'Utor aquell dia treballava gratis; s'entén, gratis pera l'empresari, nó pera'l public, que pagà els preus de costum. No obstant y això, aquella funció va ser la primera... y la última.»

Com se desprèn d'aquesta breu noticia, no tot, a Amèrica, són *pesos*, llores y aplausos. ¡Què s'hi farà!

De segur que quan, de regrés d'aquesta excursió poc afortunada, l'Utor torni cap aquí, al divisar desde la coberta del transatlantic les nostres platges deliciosas, cantarà, ab més sentiment y més forsa que mai:

«¡Dichosos los ojos
que os vuelven á ver!»

MITU

□ □ ————— □ □

Vista per fòra

Plantat com un enza al davant del Palau de Belles Arts, me trobo an en Joan Quepaga.

—Hola, Joan... ¿Què feu aquí?

Com si despertés d'un somni, en Joan fixa en mi els seus ulls, «que han mirat molt y mai han sapigut veure res», y'm respon, ab la seva lentitut acostumada:

—Estava contemplant això. Diu que hi ha una gran Exposició, ara, aquí.

—¿Que no l'heu vista?

—No. ¿Y vostè?

—Jo tampoc. Però, tant se val. Les exposicions, com moltes altres coses, són, devegades, més interessants vistes per fòra que per dins.—

En Joan Quepaga, que ja, físicament, els té molt oberts, obre encara més els ulls.

—No l'entenc.

—Vos us creieu que això, com diu el cartell, es una Exposició de Belles Arts...

—Es clar que ho crec.

—Doncs, no hi ha res d'això, Joan. Això d'*Exposició de Belles Arts* es un nom que's dona a la cosa, perquè les exposicions, com les criatures, els gossos y les pastes que fabriquen els pastissers, es bo que tinguin un nom.

—Té raó.

—Això, recordeuho pera lo que us pugui convenir, no es una Exposició de Belles Arts: es una broma, una broma immensa que a la ciutat li costarà un grapat de centes mils pessetes, de les quals mai, ni vos ni jo, n coneixerem l'inversió exacta.

—¿De veres?

—Tal com us ho dic. Abans del dia en que l'*Exposició*—hem quedat en que aquest es el nom de la *cosa*—va ser, oficialment inaugurada, ja s'havia gastat una borratxada de diners que feia feresa.

—¿En què?

—¡Què us diré jo!... La qüestió era comensar la broma. Per exemple: uns quants senyors, ab l'excusa de que anaven a buscar quadros—operació que no més la fem els barcelonins, doncs a les demés exposicions els quadros s'hi presenten espontaniament, sense que ningú vagi a buscarlos—uns quants senyors, dic, varen donar una volteta per tot Europa, carregant el gasto, que no va ser petit, al pressupost de l'Exposició. Uns altres senyors, pretextant que era precis donar oficialment les gracies al Govern d'Italia—com si el Govern d'Italia fos de condició distinta que'ls demés Governos—gastaren també un bon pico, fent una passejada per la terra d'en Garibaldi y d'en Rossini.

—¡Quina frescura!

—Doncs, tot ha anat aixís, Joan. S'han creat organismes especials dintre de l'Exposició, sense altre objecte que'l d'inventar empleos y senyalar sòus als amics de la *casa*; s'han trassat programes, ab visites sols a la distribució de fondos, que forsosament hauran de sortir de la butxaca de la Pubilla.

—Però si hi ha gastos, també deurà haverhi ingressos.

—¿Ingressos?... Fia't dels ingressos y no corris. Ara es plena l'Exposició, ¿eh? Doncs, fiqueuvos a dintre, y si entre'ls concurrents hi trobeu un centenar de persones que hagin pagat l'entrada, m'comprometo... a declarar que en Santamaría es l'obrer més laboriós que tenim a Barcelona.

—¿Aixís estem?

—Aixís, noi, aixís. L'arcalde, tot un senyor marquès, ha demanat ell sol doscents *pases* gratuits. Els regidors, demòcrates com són, podeu comptar que no s'hauran quedat enrera. Els alts empleats de la Casa Gran es segur que hauran fet lo mateix. Afegiu ara an aquets els *pases* que han distribuït els individus de les comissions, els de les delegacions y els de les representacions, y tindreu una lleugera idea de la multitud que, sense altra molestia que ensenyar el carnet a la porta, entra de bòbilis-bòbilis a la sexta Exposició Internacional de Belles Arts.

—¿Y els títuls de cooperador?...

—¡Ah, sí!... Aquets títuls que per quinze pessetes proporcionaran, durant tres mesos, diversions, música, verbenes, balls, lloc pera festejar y no sé si també algun piscolabis, a les classes *pudivientes* de Barcelona... ¡Ja'n sentirem parlar de lo que aquets famosos títuls hauran produït, quan s'acabi la temporada!...

—De modo que...

—Que, com que ja hem garlat prou, aquí us deixo pera que, degudament il·lustrat, mediteu ab tota calma sobre lo que es una Exposició vista per fòra.

—Vaja...—

En Joan Quepaga se queda allí, com abans, plantat da-

—Es veritat que aquesta Exposició està movent gran rebombori?
—Sí, senyora, sí!... Molt soroll!... Sentís els dies que toquem música d'en Wagner!...

vant del Palau de Belles Arts, mirant ab la boca oberta y rumiant potser les coses que jo acabo de dirli.

Però... d'aquí, de segur que no passa.

En Joan Quepaga es bon home, y quan vingui la *sèptima*, completament oblidat de les lliçons que li ha proporcionat la *sexta*, seguirà pagant.

MATIAS BONAFÉ

Una festa desgraciada

La catàstrofe d'Issy-les-Moulineaux (París) ha vingut a eclipsar totes les demés qüestions que estan avui sobre el tapet. Era el diumenge el dia designat pera comensar el *raid* d'a-

viació París-Madrid, organitzat pel *Petit Parisien*. A quarts de set del matí tres o quatre aviadors havien ja sortit del gran aeròdrom. Anava a elevar-se en Train, quan, observant aquet que'l motor funcionava malament, volgué aterrir, y ho feu ab tan mala sort que anà a caure damunt de la tribuna oficial, ocupada, com pot suposarse, per innumerables persones.

Resultat: M. Berteaux, ministre de la Guerra, mort instantaniament; M. Monis, qüefe del Govern, ab gravíssimes ferides, y altres ferits de menys importància, entre ells M. Deutsch, de la Comissió organitzadora, que ho està de bastanta consideració.

Cares han resultat sempre les conquestes de la ciència, però com la navegació aèria, cap.

A pesar de la tragedia inaugural, el *raid*, després d'una breu interrupció, va continuar-se.

¡All right!

□□ ————— □□

Municipalesca

Fa uns mesos—nou o dèu—diguerem que la gestió municipal dels actuals regidors se senyalaria principalment pel *contracte* de la recollida de les escombraries y la portada d'un caudal d'aigües pera l'abasteixement de la ciutat.

D'allavors ensà han passat moltes coses a cà la Ciutat.

Mentres en Gonzalo de Rivas, que ha demostrat mil cops esser un *quinto*, ha vist greument compromesa—no'ns atrevim a dir fracassada—la seva iniciativa, en Serra Sulé, més practic y més entès en aquestes coses de la municipalitat, ha lograt treure avant el seu *projecte*, patrocinat per una majoria de regidors sortida de les tres fraccions que integren el Consistori.

A despit de la forta oposició feta al *Contracte de la Llimpiesa*, sapigué el senyor Serra Sulé sortir-se ab la seva, ajudat, en primer terme, per en Marial, en Callén y en Vallès y Pujals. Recordem com si fos ara que *La Veu* impugnà, de bon principi, l'obra d'en Serra Sulé, dolenta en sa totalitat, segons una bona part de la premsa diària's cuidà de demostrar. Però en Vallès y Pujals se ficà en l'assumpte, y ja desde aquell moment s'observà en l'actitut del diari regionalista un cambi radicalíssim. Lo únic que no varià fou la conducta noble y enlairada del regidor senyor Nualart, deixat en l'estacada pels seus companys de minoria, y pera'l qual tingué la nostra ploma els més entusiastes aplaudiments.

Recordem també que forem els primers en avensar la nova de que ab l'aprovació del *Contracte* se donaria colocació a uns quants senyors que en el plan d'en Serra Sulé vegegen, desde'l primer moment, un nou element del qual poderne exprimer el suc. Donavem a continuació el nom d'en Girbal Jaume, poeta de la mena dels cursis, ex-redactor en cap del setmanari de senyores *Or y Grana*, obligat fins ara a pasturar en la secretaria de la *Lliga*. Al cap de dèu mesos de tot això surt en els diaris la noticia d'haverse constituït la *Compañía general de Saneamiento y Reformas Urbanas de la ciudad de Barcelona*, entitat que té per objecte primordial l'explotació dels serveis de llimpiesa otorgats per l'Ajuntament al senyor Serra Sulé, com en Gonzalo de Rivas, complicat y antic processat y condemnat per fets que no tenen res d'honrosos y menos encara de bonics.

ENTRE AMIGUES

—¿L'Exposició?... ¡Magnífica!... Allí grupos d'amics, allí sombreros admirables, allí la mar d'aventures de totes menes y colors...
—Y els quadros ¿què tal?
—¿Quadros?... ¿Que també n'hi ha de quadros, allí?...

De la *Compañía general de Saneamiento y Reformas Urbanas de la ciudad de Barcelona* n'es secretari general en Girbal Jaume, que per aquet cop ha vist *arribar-li la seva*, baldament haja sigut desbancant als indispensables Folch y Torres. La gerencia y direcció general la té el propi Serra Sulé, que deu riure's a hores d'ara de l'inexperència y la dissort d'en Gonzalo de Rivas, que com ell no endevinà, desde bon comensament, a procurarse els bons oficis d'un advocat de la talla y condicions de don Josep Rogent y Pedrosa, ex-regidor dels que *no baden* y prohoms de la *Lliga Regionalista*.

Tot això dirà an en Gonzalo de Rivas lo que pera triomfar li toca fer el dia que surti de la presó.

Nosaltres no podem fer més que registrar el fet, tot felicitant als senyors Marial, Callén y Vallès y Pujals.

Realment, d'aquestes ne passen poques, y, quan passen, es qüestió d'aprofitarles...

* * *

L'*Excelentísimo Ayuntamiento* disposa al Palau de Belles Arts d'un magnific palco, fins ara desert en quants concerts a l'Exposició s'han celebrat.

Els regidors no estan pera musiques, y en materia de concerts no volen més que'ls que's relacionen ab els gremis.

El concert de l'aufals, el dels olis, el de materials de cons-

trucció, el dels saboners, etc., els plauran sempre més, y els despertaran un més gros interès que totes les melodies y tota l'inspiració dels Webers, Haydns, Saint-Saëns y Beethovens haguts y per haver, bons, a tot estirar, pera distreure als tontos y endolcir la vida de quatre pobres d'esperit, incapassos d'enlairarse a les serenes regions per ont l'ànima del regidor acostuma a volar...

JUST

□ □

Una pesseta malgastada

Y ben malaguanyada, per cert, va ser la que un servidor de vostès va gastarse diumenge a la tarda a «Belles Arts».

Dilettante dels més modestos, jo'm deixo sempre enganxar per tota mena de manifestacions artístiques. Per això a l'atinar, diumenge, en l'Exposició y al recordarme que en l'Exposició s'hi tocava música bona, y, sobre tot, al saber que en aqueixos festivals hi ha ocasió d'admirar un bé-de-Deu de noies maques com no's troba en cap més lloc public de Barcelona, no m'hi vareig pensar més, y cap al Palau falta gent.

Ni mai que ho hagués fet!

De senyores guapes, ja n'hi havia; d'estatues hermoses y quadros bons penjats a la paret, no'n faltaven; el concert hi era, y ben notable; però, pobre de mi, l'haver d'estar per totes aquestes coses a la vegada, el tenir d'aprofitar la pesseta ab tota l'integritat dels quatre rals, representava un

gros torment pera'l meu esperit, tan modest com el meu modest dilettantisme. Allò eren massa sensacions pera un home sol. Allò era un devorar sense pahir y, lo que es pitjor, sense poder paladejar, a causa de les extranyes barreges de requisits que se m'oferien.

Entro a la gran sala de festes y'm trobo entre-mitg d'un public molt *chic*, que té el dò de saber escoltar enraonant; me fico per les galeries dels costats; veig estatues, veig teles, veig dibuixos; faig pas a un sens fi de nenes boniques endiumenjades ab robes primaverals; y tot això, a corre-cuita, ràpidament, al vol, com si estés contemplant una pel·lícula d'aquelles que porten pressa.

La vida en aquell saló se'm va fent impossible per moments. Sugestionat per les notes de color dels quadros exposats, les notes de la *Sinfonia* de Haydn me resulten descolorides. Inluit pel *minuet* de la «Sinfonia» les estatues d'en Clarà'm sembla que dansen a compas. Vaig per conversar ab un amic, y la música'ns ne priva; vaig pera escoltar la música, y els que conversen animadament no me la deixen sentir. M'aturo a contemplar una caricatura, y el ditxós *adagio* de la «Sèptima» m'belluga les línies del dibuix, fentme'l més desencaixat encara de lo que es. Escolto ab grave fruició les majestoses notes de l'*andante con motto* y m'escapa'l riure de prompte, a l'assaltarme el record del desnú d'en Soler de les Casas. Vui fixarme en la batuta del mestre Kaehler, y les teles que acabo de veure m'entelen la vista. Me coloco davant del retrat de l'ex-bitlletaire d'en Casas, y el rostre d'aquesta guapa mossa se'm torna rodó y butifler, com la cara del director de l'orquestra. Y a tot això passen pel meu costat, quasi fregantme, figures animades d'angelicals xicotes, ab caderes de ritme, beethovenià y ab ulls de

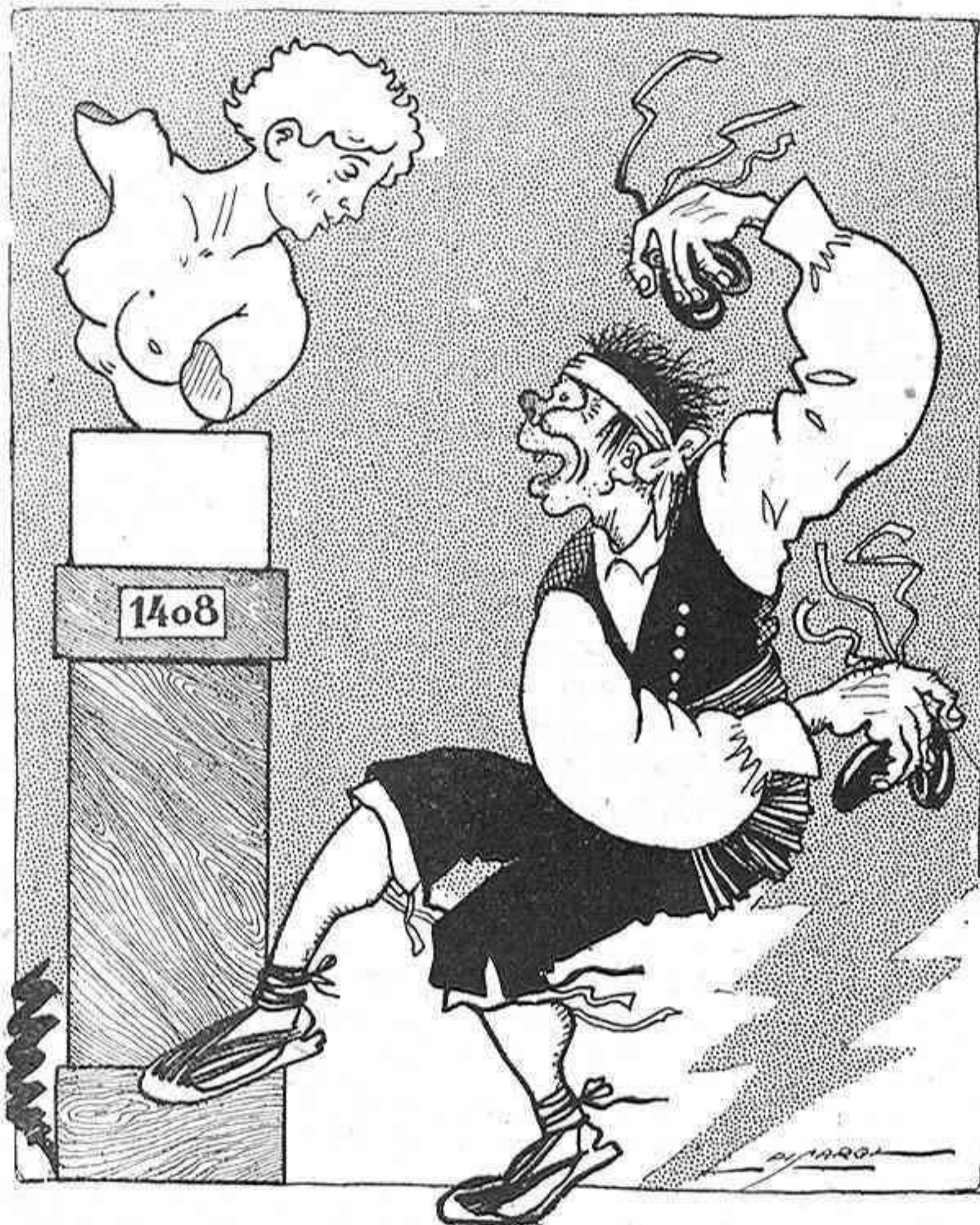
DE PORTES ENFORA

—Alto, company; haveu d'anar a comprar l'entrada.
—Ai ai! Jo'm creia que als artistes no'ns en feien pagar res...

DE PORTES ENDINS

—Apa, home, decideixi's, que farà bona compra...
—Be, sí, però, ab 400 duros tinc quatre làmines d'Amortisable que'm produeixen un centenar de pessetones l'any.

BATURRADA

—Ridiós, chiquio!... Ya tiés buen cástigo!... Tu no puedes bailar más que media jota, y yo la bailo tóal!...

EL JURAT EN FUNCIONS

—Ho podem arreglar aixís... Jo, que tinc més talla, aniré mirant els del tercer pis y vostè cuidi's dels de l'entressol!...

sensual misticisme, que semblen arrencades del tríptic d'en Romero de Torres..., y ni me'n adono.

Jo prou intento separar, escullir, dividir, seleccionar les impressions que un art y altre art me produeixen, però es ben be tasca inutil. Dins del meu cervell tot lo sentit y tot lo vist hi galopa en confusió horrible; allò es la quàdriga infernal; una dansa esbojerrada de desnusos, marines, paisatges y retrats fent brasset ab motius simfonics, y *allegros*, y *prestos* y *vivaces*; una cavalcada d'estatues mortes y vives, de barrets tot coloraina, plens de cireres y altres fruites del temps, desdibuixantse al record dels *bodegons*, del *pessebre* d'en Pitchot y de les flors d'en Mir...

El meu torment no té fi ni compte. El garbuig intelctual me trastorna de tal modo que aviat barrejo els noms d'en Weber, d'en Wagner y d'en Mozart ab els d'en Chicharro, l'Hermoso y en Zubiaurre; y'm penso que l'Oslé es l'autor de la *Leonora* y que en Beethoven ha modelat el footballista, y confonc els pastells y els aigua-forts ab les sonates y les danses russes; y acabo per convence'm de que devia ser un gran sabi el que va compondre aquella dita cèlebre que diu: «Qui molt abraça, poc extreny», y de que'm tornaria boig si l'*aquestrarre* artistic durava una hora més.

A l'arribar a casa tenia el sistema nerviós tan fortament alterat que vaig ferme fer una tassa de til-la a corre-cuita; y, sense sopar, al llit.

—Però què li ha passat?—me preguntava la meva dispera, tot acotxantme amorosament.

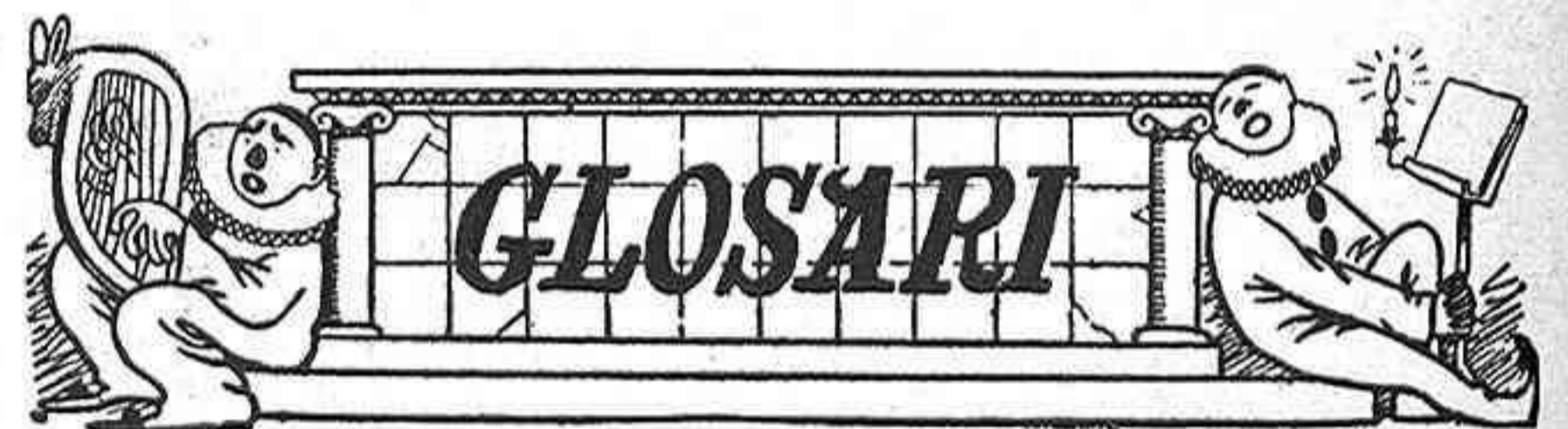
—Què què m'ha passat?... Que pera menjar se pot anar al restaurant; pera calsat a cà'l sabater; y pera pendre café al *Tupi*; però pera veure quadros, y sentir concert, y admirar dónes, y conversar a la vegada, no's pot anar a «Belles Arts», encara que «Belles Arts» sia el temple de la pintura, de la música, de les noies maques y de la xerrameca.

Y m'estava adormint que encara no me'n sabia avenir.

—Quan hi torni a haver Exposició,—m deia—ja ho tinc pensat: hi aniré quatre diumenges de carrera. El primer diu-

menge hi aniré únicament pera veure'ls quadros; el segon, res més que a delectarme ab la bona música; el tercer a veure nenes boniques; y el quart a ferla petar una estona ab els amics... Val més gastarse quatre pessetes y aprofitarles, que llensarne una sense solta y ab perill de trastocarse.

FRA' NOI

FULLARACA AL VENT

Diumente passat, el glosador, que's compta—si no l'hi compten els altres, s'hi compta ell mateix—entre les persones de més moral efectiva de Barcelona, volia entrar al «Principal», ont, com es sapigut, els parlamentaris de La Fulla hi donaven un meeting contra això de la passa pornogràfica. Tenia ganes de sentir aquets tiples de capella, aquets oradors de fulla de parra o pampolistes, y no va poder. Una gentada immensa de ciutadans desenfeinats, entre'ls quals s'hi comptaven molts partidaris de la Chelito, omplia de gom a gom el teatre.

—Serà que la comedia s'ho val!—va pensar el glosador, decepcionat y girant qua rambles amunt.

Y, tot anant rambles amunt, va comprar un diari francès al kioske de davant d'«El Siglo».

Y, tot llegint el diari francès, va enterarse de que a Fransa, en un poble important no molt lluny de París, acabava de descobrirse la pista d'un gran senyor, del

senyor A., moralista a outrance, membre d'una porció d'associacions catòliques y conservadores, a qui la policia cercava feia dies.

Què havia fet el senyor A.? Molt senzill. El senyor A., carregat de fills y de compromisos morals y socials, havia fugit ab l'institutriu dels seus dos nens menuts, abandonant la llar y la familia y anantsen a fer un altre niu al Canadà.

Y el glosador, després d'enterarse d'aqueixa vulgar noticia, s'preguntava: ¿A quina classe de societat va dedicada la comedia que a hores d'ara estan representant al «Principal»? Perquè... observeu-la be, a esguard d'aucell, tota aqueixa caterva de moralistes. Segons ells, la caritat a una familia que's mor de fam, la visita a un pobre, a un malalt, aquets són els actes que necessiten estridència; pera aquets actes s'han inventat les llistes de subscripció, les gazetilles dels diaris y els bombos de tota mena. Quan un senyoret de la bona societat sofreix una relliscada ab la minyona de casa seva, o estafa a un banc, o té un mal pas de qualsevol índole, aleshores se calla'l nom, o, tot lo més, se comet l'indiscreció de llensar les inicials.

La seva moral descansa damunt d'un gran principi en el qual creuen tant com en l'Evangeli: en que'l pecat ja no es tal pecat quan se fa d'amagatotis. El perdó de la víctima no'ls preocupa, de molt, tant com el silenci de la societat. Y d'això'n diuen, ells, saberse conduir, y tenir prudencia y viure una vida honesta.

Tot lo qual ve a corroborarnos una antiga creencia: La creencia de que en aquet món se pot fer tot, però ab fulla. Si la fulla fa nosa pel fet, s'aparta ab delicadesa... però sempre cuidant de tornar-la a colocar.

XARAU

La supressió de l'impost de consums

II Y DARRER

En nostre article de la setmana passada evidenciàrem l'absoluta necessitat d'arribar fins a la supressió de l'impost de consums, y examinàrem la possibilitat de que dita aspiració conseguís esser una realitat, sens greu perjudici de l'hisenda de l'Estat ni de la dels municipis. Y si els datos del cost de l'exacció de l'impost el condemnen en absolut per lo que fa referencia a la percepció per mitg de fielats, el sistema de repart en els pobles el fa encara més odiós.

Dos aspectes condemnen l'actual impost de consums: el social y l'economic. El social no pot esser més injust. Els datos acumulats per la comissió consultiva de consums ens demostren que es un impost progressiu al revés. Al mateix temps, els gastos de recaudació puguen a un tant per cent que pugna contra totes les lleis econòmiques.

Tothom sab lo que significa el fielat. Verdadera duana interior, además de dificultar la circulació de la riquesa, porta aparellats tals vexaments pera'l ciutadà, que aquet no sab què odiar més: si l'impost en sí, o la seva forma d'exacció.

Respecte als pobles, cal haver presenciats les queixes d'un repart de consums pera ferse carrec de fins aont arriben les injusticies. Més que una manera de satisfer les càrregues municipals, sembla allò una arma que obeeix a un esperit de venjansa dels que s'han apoderat del poder contra sos adversaris. Hasta cumplintse estrictament en els pobles els preceptes de la llei, sempre resultaria l'impost injust. Aplicant a una familia acomodada el maxim en la quota, y doblant aquet per raó dels individus de la familia y del personal al seu servei, es impossible obtindre una paritat equitativa respecte d'una familia obrera. Es clar que disertar sobre aquet tema resulta una verdadera redundancia, puig no hi ha qui no estiga convenut de la necessitat de la supressió de l'impost. Discorrem, doncs, sobre la possibilitat de la substitució.

Com deia en el article anterior, el total import del cupo de consums que percebeix avui l'Estat es de 58.000.000 de pessetes, quantitat que encara avui se pot reduir en 5.255.882'03 pessetes pels auxilis de l'Estat a les capitals de provincia, poblacions similars y ports de Vigo, Cartagena y Gijón. El liquid, doncs, que percebeix l'Estat es de 53.000.000 de pessetes, calculant números rodons. D'aquesta xifra corresponen a les capitals de provincia 18.000.000 de pessetes, corresponent el resto als pobles.

Pera l'Estat, doncs, la supressió de l'impost de consums en les capitals de provincia sols significa una mimva en sos ingressos de 18.000.000, suma facil de substituir en un pressupost de 1.150.000.000. Tingui's present que d'un cop de ploma s'augmentà l'any passat el pressupost de Guerra en 35.000.000.

El resto es a repartir entre'ls pobles, y serà baixa, respecte del cupo, en un període de set anys, a comptar de 1914, ocasionant, per consegüent, una mimva anyal en el pressupost de pessetes 3.000.000 aproximadament.

Com se veu, per l'Estat no ofereix dificultats la substitució. Pels municipis tampoc n'ofereix, com s'ha demostrat en l'anterior article, prenent per tipo l'ajuntament de Barcelona.

Aquesta dificultat es encara més petita respecte dels pobles. Suprimint, en el període de set anys, el cupo de l'Estat, sempre's trobaran els pobles ab una menor suma a repartir fins a sa total extinció.

Y anem ara a examinar concretament el projecte del senyor Rodríguez.

Succeeix avui ab el projecte del senyor Rodríguez lo que ocorregué en 1900 ab el pressupost del senyor Villaverde. Tots els indocumentats ens aixordaven a crits contra aquells sabis y meditats projectes, y avui fan lo mateix contra el projecte de llei del senyor Rodríguez.

Feia anys que Espanya no havia tingut un ministre d'Hisenda, y en Rodríguez es dels que mereixen aquet nom. Per la seva

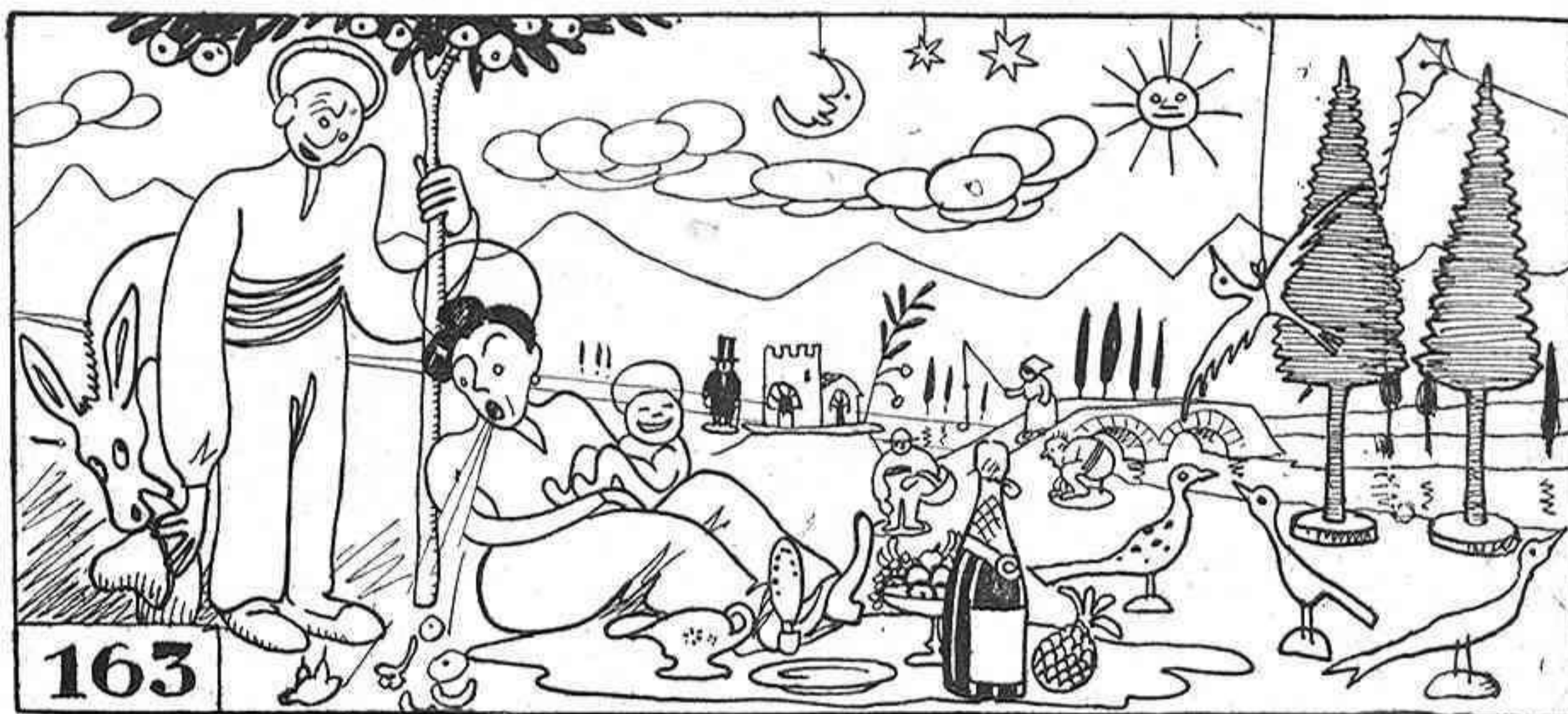
MORALISTA EN ACCIÓ

—Ja li dic jo, home... Es la Venus!... Per què'l necessita el catalog?
—Per veure si porta el domicili, que m'agradaria saber ont viu.

616

Quina desgracia, Deu meu!... Tenir un marit ab el cap tan gros!..

163

Ex-voto que un bon pagès, veí del Pla del Vallès, va enviar, junt ab quatre olives, a don Gonzalo de Rives.

614

—Apa, noies, prou grescal... A ballar al llit.

372

Preparant els fets vandàlics, o La conjura de la Setmana Tràgica.

134

FRAGMENT

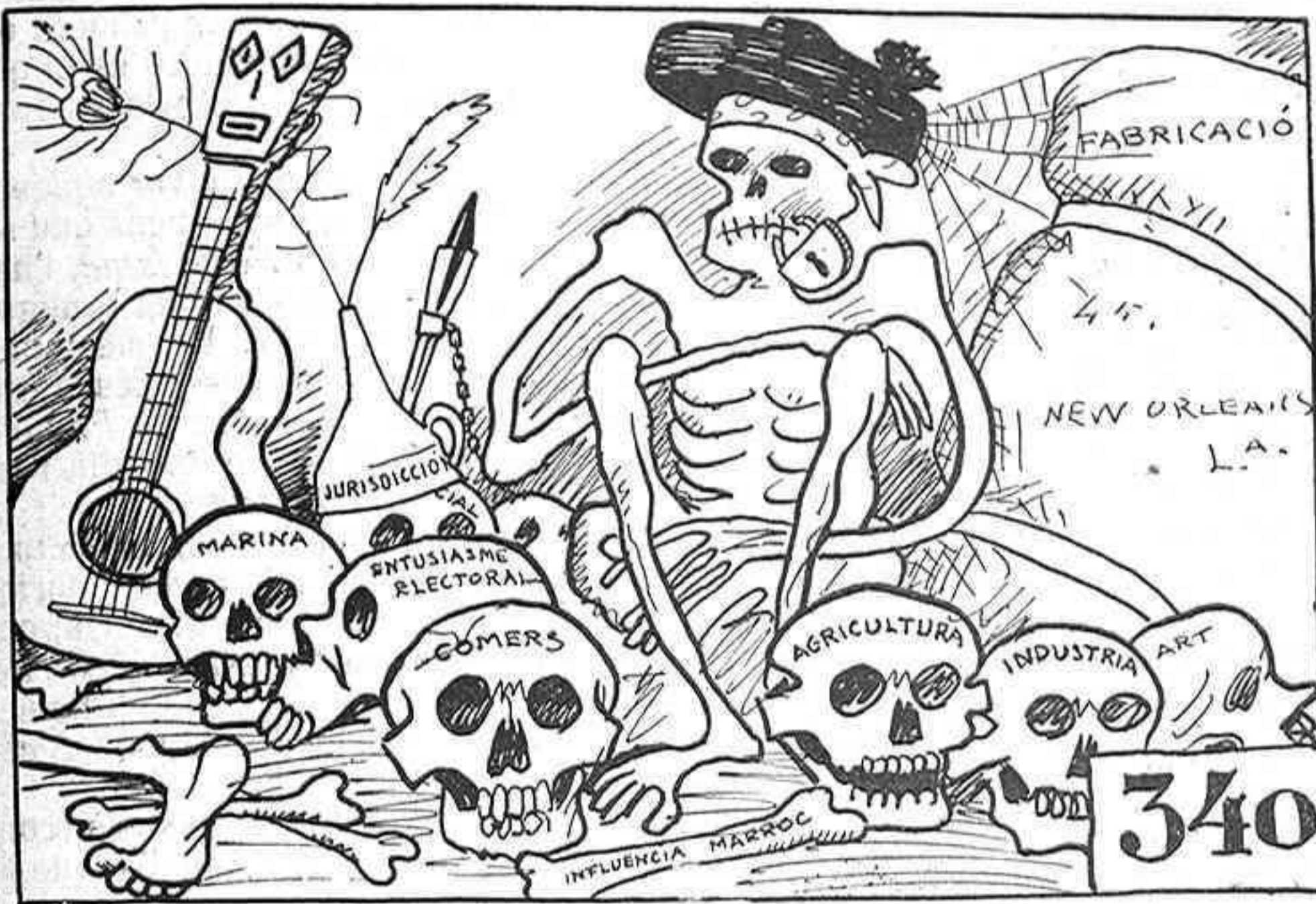
Vete'n aquí dues que no han filat d'avui!

128

E. CHICHARRO
VALENCIA - 1911

—Fieuvos de l'anomenada dels valencians!... Aquet m'ha sortit carabassa!..

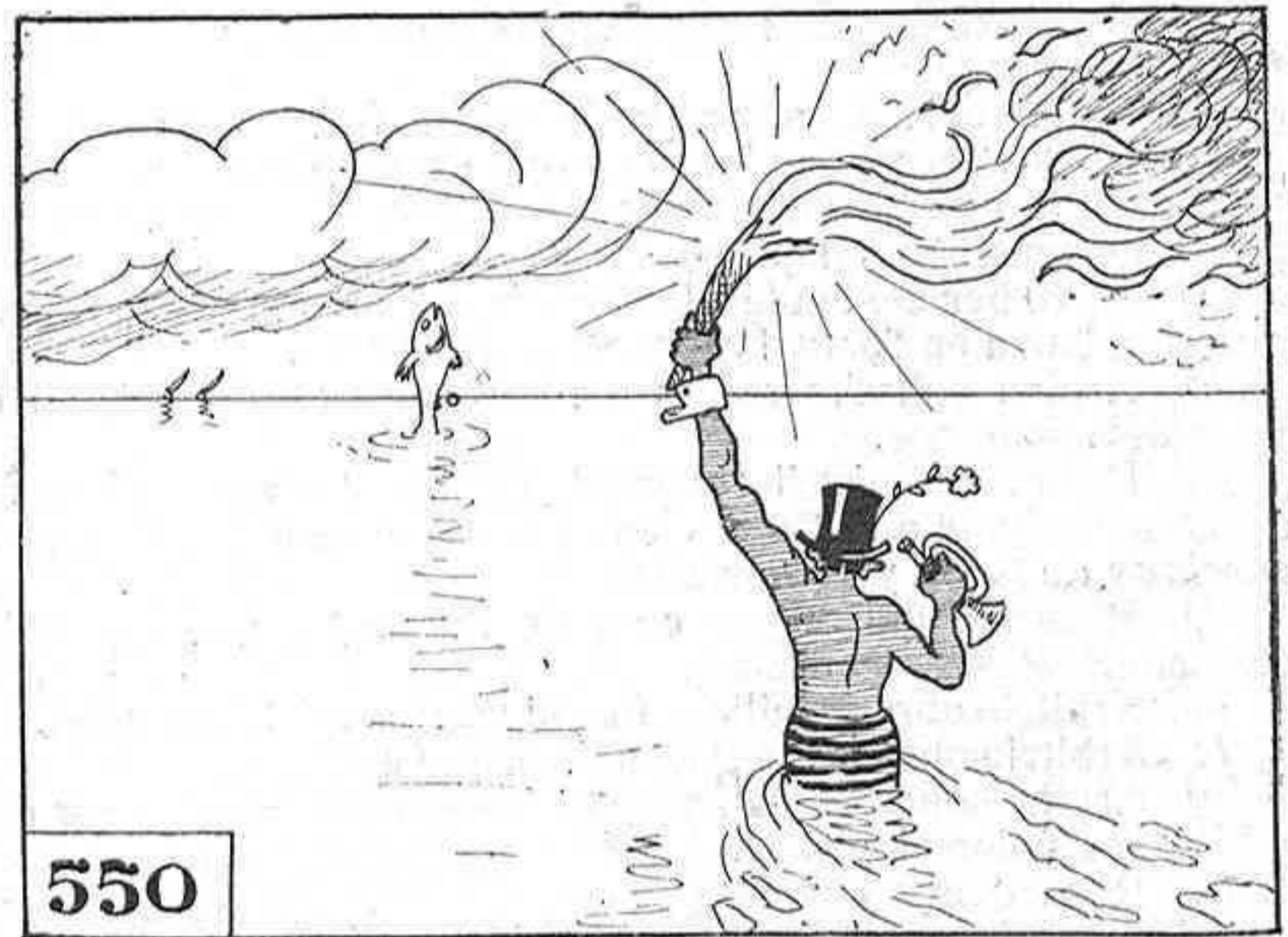
¡Un país sense pessetes es país a.....!

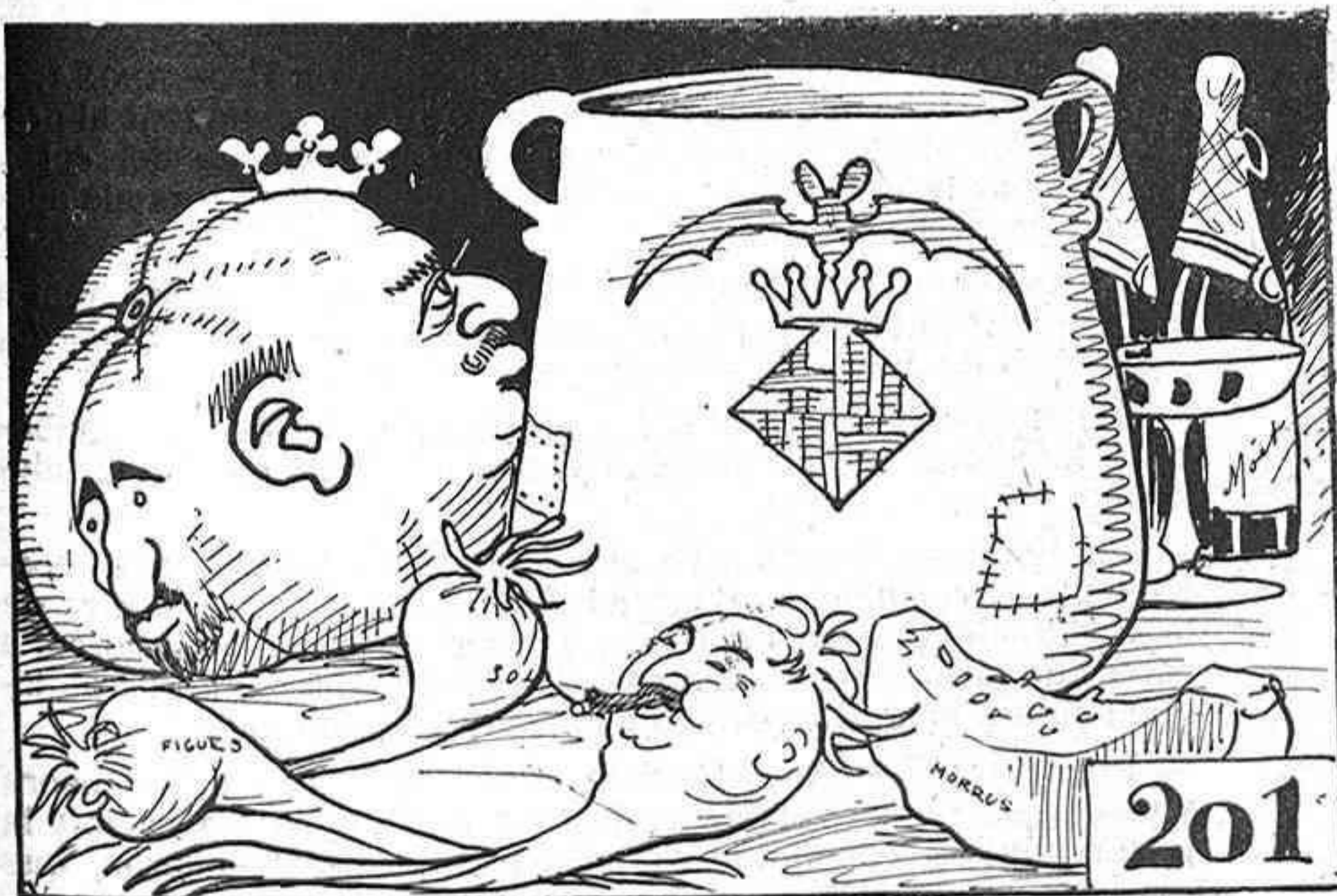
—La veritat es que un sombrero elegant vesteix molt.

—Ja té raó, ja, la Carme Karr... Tots els homes són iguals, y el que no va a la Rabassada ab l'altra es perquè no pot.

Un veí de Barcelona, fent llum en la qüestió de les aigües.

Utensilis de Culinaria Municipal.

Un corresponsal de La Veu de Catalunya.

Llei del Banc d'Espanya y per son projecte de supressió dels consums son nom quedarà unit als d'en Figuerola, d'en Camacho y d'en Villaverde. ¡Llàstima que la redacció de son projecte no correspongui a son fondo! El seu lèxic endiablant ha fet que l'immensa majoria dels espanyols, per no dir sa totalitat, no l'hagin entès.

La supressió dels consums, segons el projecte del senyor Rodríguez, se verificarà en la següent forma:

Quedaran suprimits els consums en les capitals de provincia y poblacions assimilades aont tinguin arrendada l'exacció de l'impost desde'l dia següent al que acabin els contractes d'arrendament.

En aquesta disposició s'hi troba comprès Madrid, y no sabem si alguna altra capital.

Quedaran igualment suprimits en les capitals de provincia y poblacions assimilades que'l dia primer de Juliol de 1911 no hagin fet efectiu l'impost per medi de fiscalisació administrativa. Pel moment hi ha molt poques poblacions compreses en aquesta disposició.

A partir del primer de Janer de 1913 quedaran suprimits els consums, tant per lo que afecta al cupo de l'Estat com al recarrec dels municipis, en totes les capitals de provincia y poblacions assimilades.

Aquet es, avui per avui, el cas de Barcelona.

En els pobles serà suprimit el cupo de l'Estat en la següent forma:

En 1914 se suprimirà el cupo sobre el consum de la sal y son recarrec municipal. En 1915 se suprimirà el cupo sobre alcools y el seu recarrec municipal, y en un plasso de cinc anys, a comptar de 1916, se suprimirà el cupo sobre consums, suprimint, al mateix temps, els municipis els recarrecs.

El senyor Rodríguez s'ha excedit, en son projecte, en beneficis dels municipis.

Per voler suprimir, a la vegada que'ls fielsats, part de l'impost sobre les carns, que hauria pogut deixar subsistent en tota sa integritat, a favor dels municipis, cedeix als municipis de les capitals els següents impostos:

a) El 20 per cent sobre la contribució urbana y l'industrial, que serà baixa en l'actual recaudació de l'Estat.

b) Arbitri sobre'ls solars per edificar fins al 5 per mil del valor dels mateixos.

c) Recarrecs sobre'l timbre de l'Estat, podent arribar fins a una quota igual a la del Tresor, y al duple de dita quota en les *corridas de toros y de novillos*.

d) Recarrec del 50 per cent de l'impost de l'Estat sobre consum del gas y electricitat.

e) Arbitri sobre inquilinat fins al maxim del 15 per cent.

f) Arbitri sobre les begudes espirituoses.

g) Arbitri sobre carns fresques, consistent en el 10 per cent sobre'l seu valor en plassa.

h) Repartiment general.

Ademés, als pobles no capitals de provincia ni poblacions assimilades se'ls concedeixen beneficis iguals als que avui disfruten les capitals, consistents en el 32 per cent sobre la contribució industrial, impost sobre'ls circols de recreo y carruatges de luxe.

Altres beneficis otorga la llei als pobles, consistents en la supressió del 20 per cent de la renda de propis y el 10 per cent sobre l'arbitri de pesos y mides y el 10 per cent sobre forestals.

Això es, en linies generals, el projecte del senyor Rodríguez, projecte que'ns sembla una obra boi perfecta.

Dos reparos, no obstant, trobem en el projecte del senyor Rodríguez. El primer, la supressió del consum sobre les carns, supressió que no tenia necessitat d'acometre, pel moment, y el segon, la tarifa sobre l'inquilinat. El 15 per cent ens sembla excessiu baix tots conceptes. L'impost sobre inquilinat no deu haver de rebassar la xifra del 6 per cent, deixant exempts els lloguers inferiors a 300 pessetes anyals per lo que respecta a les capitals majors de 500.000 ànimes, als de 240 pera les capitals majors de 100.000, y de 150 pera les demés capitals de provincia y poblacions assimilades.

X. X.

PAPERAM

Varem rebre, fa dies, uns exemplars de les obres del famós Marinetti, *Mafarka il Futurista* y *Distrucciò*, la primera en prosa y la segona en vers. Ja se sab que en Marinetti es el qui s'ha atribuït a Fransa la gloria de l'invençió del Futurisme, fundant a París una revista ab aquet nom.

Aquí a Catalunya, precisament, a ningú pot enganyar aquesta pretinguda paternitat, ja que tots sabem que, anys abans que se li ocorregués an el senyor Marinetti la paraula *Futurisme*, l'havia inventada el nostre company Gabriel Alomar en una coneguda conferencia donada en l'Ateneu Barcelonés. Es més: poc abans de que en Marinetti publicués el seu primer manifest futurista, en Marcel Robin havia publicat en el *Mercure de France* una crítica del *Futurisme* de l'Alomar... Això no vol dir res. Però en Marinetti frequenta la redacció del *Mercure*...

Les obres que hem rebut del senyor Marinetti, junt ab una pila de manifestos de la nova doctrina, són, per lo demés, curiosos exemplars d'aquesta nova doctrina de violència literaria, qui peca de voler esser precisament massa *espaterrista*. *Mafarka il Futurista*, en especial, es famós pel procés que se li ha seguit, com a pornografic, a conseqüència del capítol titulat *L'estupro delle negre*.

Be creiem que aquet sol alicient de l'immoralitat bastarà (com deia el nostre Marcial) pera incitar a la lectura aquells que lo feréstec del titul potser els hauria previngut en contra...

PENSANT, SENTINT Y RIENT, per *Pompeius Gener*.—Un volum del nostre gran Peius es sempre un aconceixement; ab aquesta obra, doncs, que està formada per dos volums, tindrem dos aconceixements. Es un triat aplec d'articles, estudis, parodies, discursos, noveles curtes, pensaments, etc., escampats aquí y allà en revistes els uns y guardats ineditos en cartera els altres, tots originals de l'historiador d'en Miquel Served. El primer tomo, *Del cap y del cor*, conté els treballs seriosos, produccions pensades y sentides; y el segon està dedicat a la gatzara: humorades y estirabots; caricatures literaries a la manera d'en Mark Twain, y a la manera de... altres, doncs per la gracia parodística tots sabem que en Peius dels *Cent Conceyls* se pinta sol. Una bona obra, en fi, que fa pensar, sentir y riure, y que aquest estiu se portarà molt... Vui dir que seran molts els estiuejadors que se l'emportaran a la torre pera distreure's dels mosquits.

LA XALONA, per *Victor Canigó*.—Es un ensaig de novela; un petit ensaig que no enclou sinó una gran dosis d'ingenuitat y un bon intent. El senyor Canigó s'hauria fet un excelent servei an ell mateix si hagués tingut la virtut de conservar inèdita aquesta obreta, de fons adotzenat y d'una forma literaria molt poc recomanable.

EL CREDO DEL CAMINANTE, per *Rodolf Wald Trine*.—Son unes atinades regles de conducta espiritual pera la vida diaria. La traducció es directa de l'anglès, per Frederic Climent. Tractantse d'una obra de l'autor de *En armonia con el Infinito*, ja es de suposar que aquet *Credo del caminante* es un llibre de sana filosofia, en la qual hi dominen un recte criteri y un humanisme sens limits. En ell s'hi estudien les actuals lluites socials que agoten les energies y's proclama la noblesa de l'esperit y la calma del cor pera arribar a la perfecció somniada.

BOLETÍN DE LA SOCIEDAD ASTRONÓMICA DE BARCELONA.—Ha arribat a les nostres mans el número 10, corresponent al present mes de Maig. Va profusament il·lustrat ab mapes del cel y impressions fotogràfiques, y es tan interessant com tots els apareguts fins a la fetxa.

ALMANAQUE DEL SEGURO.—Havem rebut el corresponent a enguany. Es publicat per la revista *El Defensor del Asegurado*, y conté molts datos interessants pera les companyies.

COSMOS.—Revista literaria, científica y artística que's publica a Barcelona. Havem rebut el primer número y agraïm la salutació.

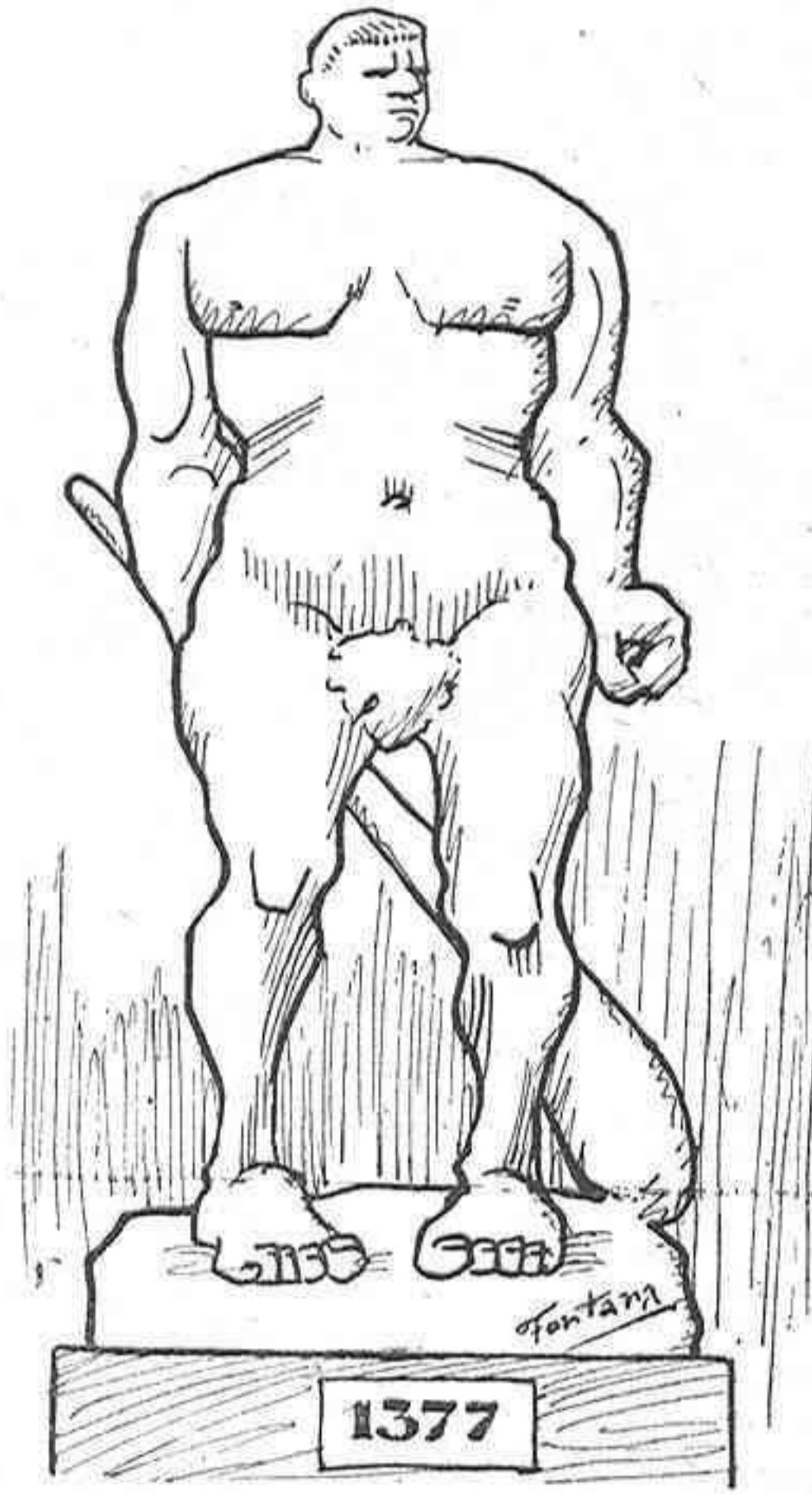
LA ESCUELA LAICA.—Es la celebrada conferencia que'l nostre amic y company en Gabriel Alomar va llegir al Centre de la Federació Obrera de Palma. Ha sigut impresa a Mallorca, a càrrec de la societat esmentada. Tots recordem l'exit que obtingué aquesta magnífica oració a la moderna pedagogia.

PORTUGAL-ESPAÑA.—Revista setmanal il·lustrada, defensora y propagadora de les bones relacions entre la nostra nació y la jove república. Tenim a la vista els tres primers números, que són interessantíssims.

SEPT SCIENCIES

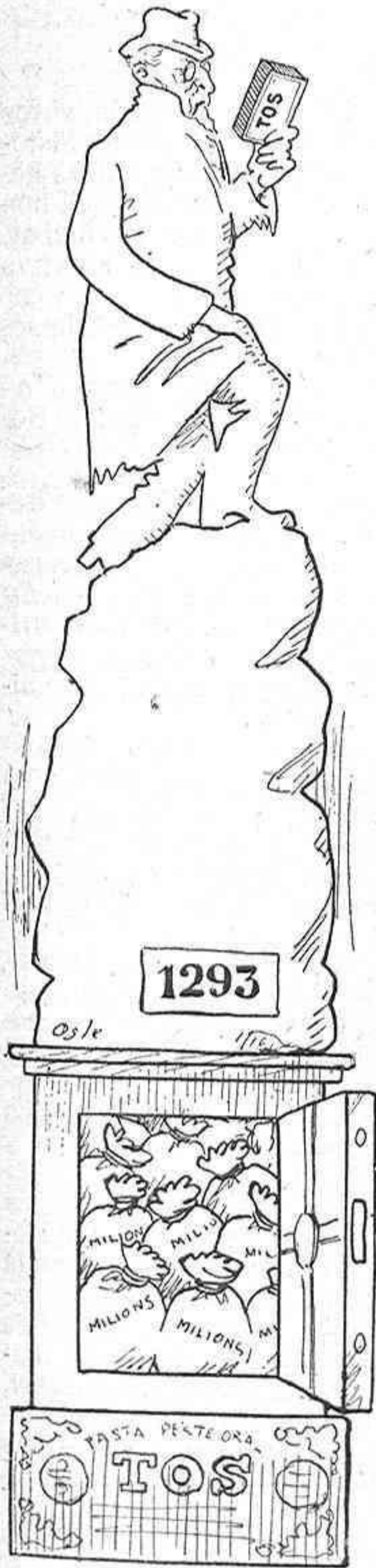
Una dama roja.

—Que ho provin, de tallarme res a mi!... Llengua faran!...

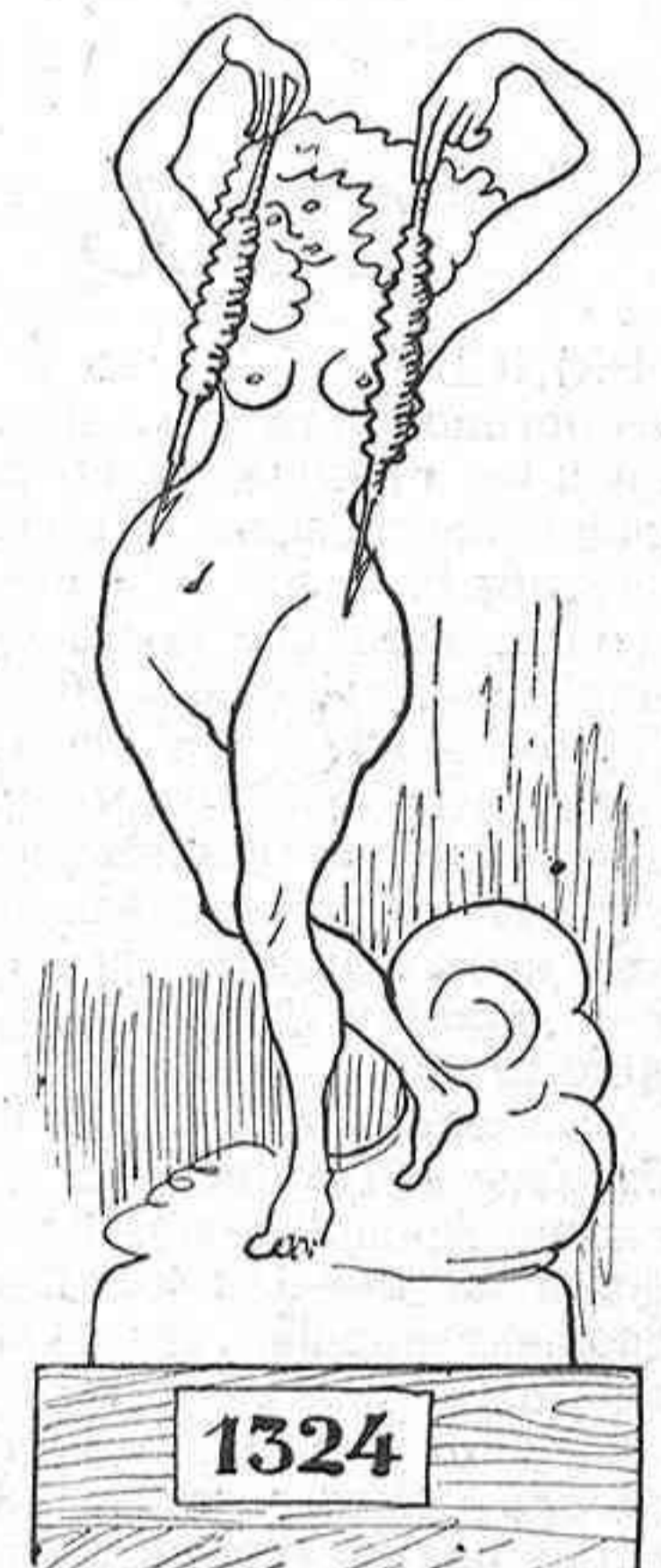
Bofetada en perspectiva.

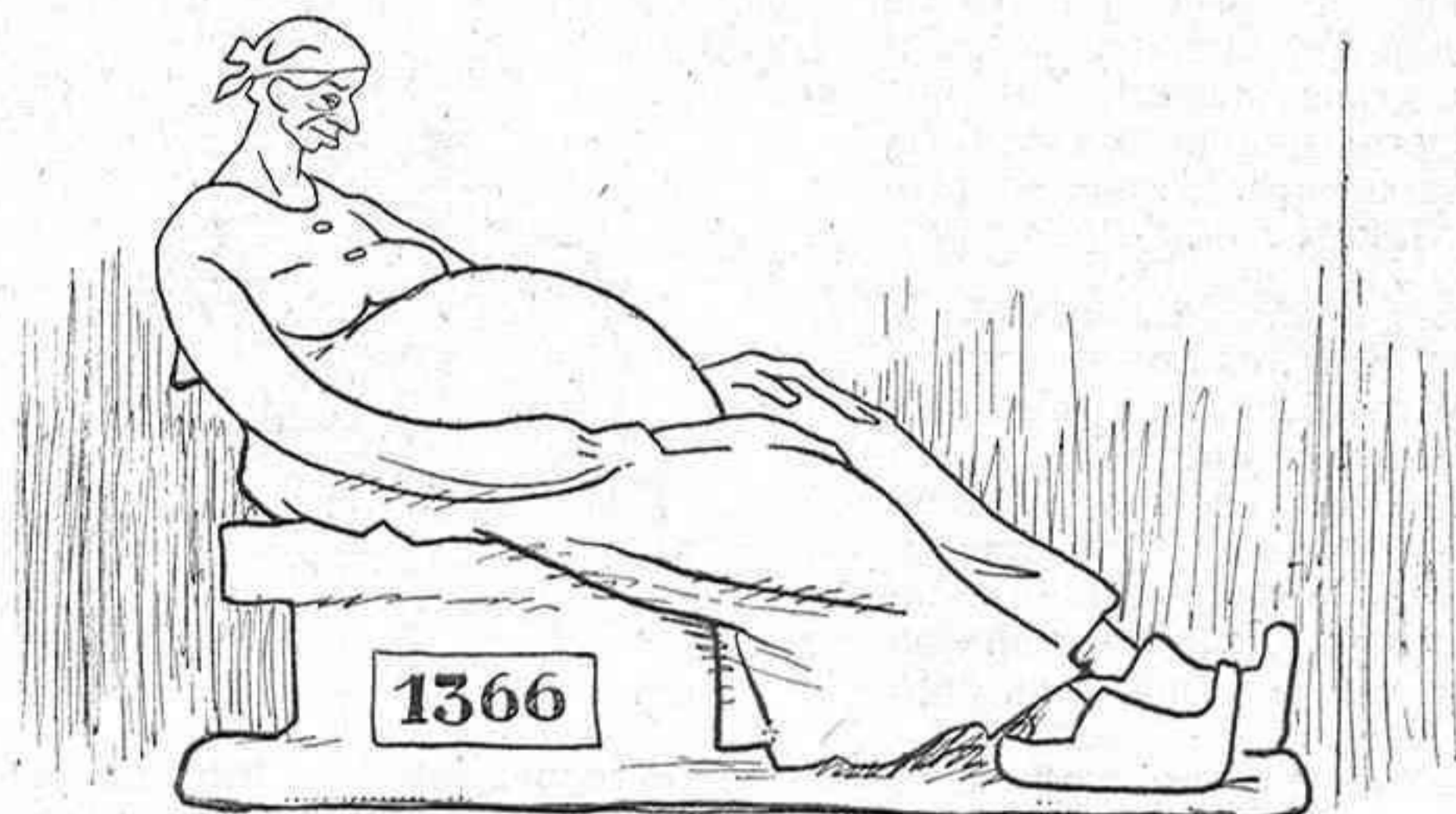
El doctor Andreu al Tibidabo.

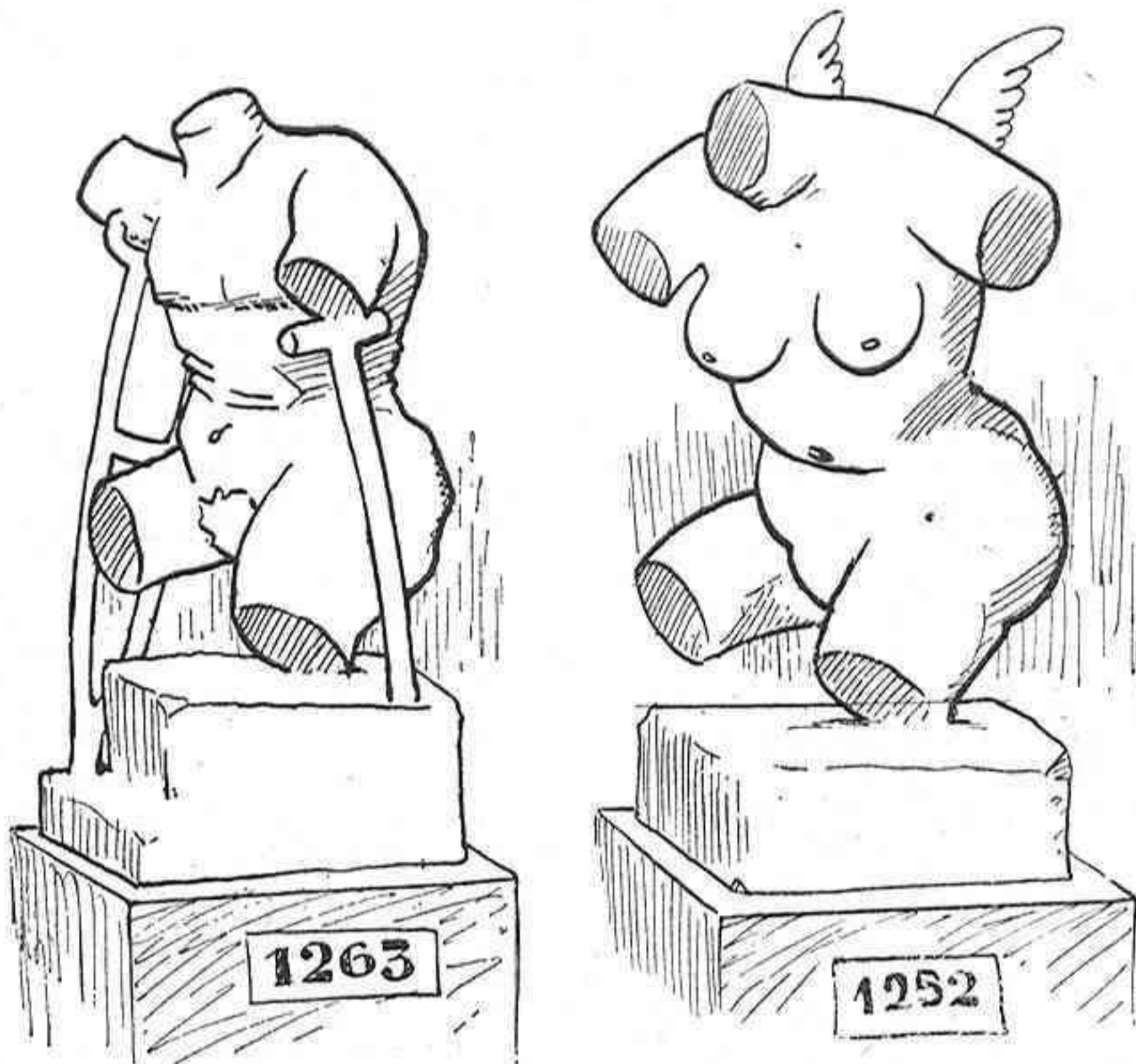
—Entravés..., pantalons... Y cà!... No hi ha com el meu figurí per artistic y per barato!

Una Venus torera.

—Diuen que suprimiran els consums... No ho sé! lo que veig, per ara es que tot s'apuja...

Un matrimoni víctima dels tramvies de l'inglès.

—Vatualisto!... Per un punt!...

TELÓ ENLAIRE

PRINCIPAL.—*El tren de les onze* y *Qui del llop parla...*, dues obretes en un acte d'un mateix autor, don Josep M.ª Clo-sa, són les novetats de la darrera quinzena. La primera es una joguina còmica sense pretensions; logra fer riure y això es tot. La segona ja té una mica més de substància. Es un quadret també comic, però que conté certa transcendència en la falla. Lo millor de la comedieta es l'assumpte y un o dos caràcters ben dibuixats. Llàstima de llenguatge, que resulta poc llimat, y llàstima d'alguns recarregaments, que fan l'acció en alguns punts inverossimil.

Els artistes que interpretaren aquestes obres donaren a cada paper y al conjunt el degut relleu.

—La funció en honor a l'autor de *La reina jove* va resultar una grandiosa solemnitat. Aplaudiments, llorer, versos, trenta aixecades de teló, un veritable desbordament popular en obsequi al poeta Guimerà.

—Dilluns passat, ab *La dama de les camelies* y *Els gitanos*, va tenir lloc el benefici de la aixerida y simpàtica dama jove Josefina Santolaria. Total, un exit.

—Pera demà està anunciat el benefici del primer actor Alexandre Nolla. Donada l'altura en que aquet jove artista s'ha col·locat interpretant els protagonistes de les darreres obres d'en Guimerà, y tenint en compte les grans simpaties ab que compta, es d'esperar que la tal funció resultarà un aconeteixement. Formen el programa *La reina jove* y *Dol d'alivio*.

ROMEA.—*Els ídols*, dialleg escenic de donya Carme Karr, es una obreta que tanca una moral casulana, una mica pessimista o d'excessiva conformitat, però que està admirablement escrita. El dialleg es sucós y els caràcters dels dos personatges, mare y filla, se'ns presenten construïts ab gran fermesa, demostrant ab això la senyora Karr que té condicions pera arriscarse a fer teatre.

Les senyores Faura y Baró molt encertades en els respectius papers. La primera d'aquestes dames, que feia el benefici, va ser molt festejada.

—*Tribut al mar*, tragedia grega d'Ambrosi Carrión, si fos d'un grec autentic ens interessaria molt com a document historic. Avui, sense trobar en l'obra l'intensitat dels vells autors hel·lenics, no apreciem en el llibre del senyor Carrión més que'l bon gust y l'erudició. El mateix valor literari que tant li han alabat, esperem nosaltres reconeixè'l en altra producció menos imitativa y més en consonancia ab el nostre temperament.

Els actors varen fer tasca discreta, distingintshi molt la senyora Ferrer, el senyor Puiggarí y el senyor Tor.

—Molt aviat s'estrenarà *Servei d'amic*, comedia en un acte de Salvador Bonavia.

TÍVOLI.—La companyia d'opereta italiana continúa fent una campanya esplèndida. Ha comptat fins ara les primeres representacions per exits y per plens. *La principessa dei dollari*, *Sogno d'un valzer*, *The Geisha*, *Vedova allegra*, *I granatieri*, han proporcionat grans aplaudiments a tots els artistes.

Satisfeta l'empresa, ha volgut demostrar el seu agrament corresponent al favor del public ab un reforç en el quadro, enviant a cercar nous artistes de merit, entre'ls quals s'hi compten el matrimoni Bassi y els senyors Aida y Giuseppe Munioli.

—Avui anirà la primera de la celebrada opereta *Il conte de Lussemburgo*, que serà un nou triomf, pera les senyores, que són totes molt guapes y molt aixerides y entre les que s'hi compten distingides artistes com la Patrizzi Granieri, l'Amelia Grossi y l'Ada Armandi.

ELDORADO.—*Del mismo tronco*, es una comedia de don Enric Menéndez Pelayo. Consta de dos actes, y està pensada y escrita a la castellana. Molt ben pensada y admirablement escrita, però que'ns deixa freds per manca de picardia teatral. El llenguatge, excessivament literari, no arriba a donar aquella flama de vida indispensable als personatges, y aquest es el principal defecte d'una obra plena de qualitats.

Molt be els artistes, distingintse notablement les senyores Hurtado y López y els senyors La Riva y Carmona.

—Que'ls volen tastar?... Són de la vinya d'en Maura!...

NUEVO.—Després de l'estrena d'*Amor bohemio*, que va anar malament, y no per culpa de l'empresa, que va procurar posar l'obra a l'altura de l'anomenada dels autors o arregladors (Viérgol y Calleja), lo més *saliente* d'aquesta setmana anterior va ser el benefici del popular Santpere. Ja s'ho poden imaginar, un ple a vessar, una ovació seguida y una riulla inestroncada.

—Pera avui divendres hi ha anunciada l'estrena d'una opereta, música de Franz Lear y arreglo literari de dos coneguts autors, *La caricatura del general*. Les referencies que'n tenim no poden ser més bones; diu que's tracta d'una aixerida producció d'assumpte originalíssim y d'acció picaresca, ab la gran particularitat de no contenir ni un xisto verd en el dialóg.

Si el sastre'm busca, ja sab ont trobar-me. Aquesta nit, al *Nuevo*.

L. L. L.

ESQUELLOTS

EL kiosk dels misteris.

Aixís haurà d'anomenarse el nou kiosk de begudes instalat al passeig de Gracia, davant del Baixador, y felisment inaugurat el dijous de l'altra setmana.

Sorgit subrepticament de sota terra, com el dimoni dels *Pastorets*, ningú sab qui ha autorisat la seva construcció, ni perquè es allí, ni d'aont ha tret el seu amo la llicencia pera obrirlo.

L'Ajuntament, intrigat ab raó, s'ocupa un dia de l'assumpte en sessió pública, y acorda que'l kiosk sigui immediatament tancat. Però no's tanca.

Ferida per tan grave desobediencia, la Corporació municipal, furiosa, obliga a l'Arcalde a que ordeni sens dilació ni excusa el seu tancament. Però no's tanca.

Torna altre cop el Municipi a empaitar a l'Arcalde primer y l'Arcalde primer reitera formalment l'ordre de clausura. Però'l kiosk no's tanca.

¿No es verdaderament misteriós tot això?

**

Testimoni ignocent d'aquesta extranya lluita, en la qual l'Ajuntament—aparentment el més fort—resulta vensut, la ciutat, admirada, no fa més que dirse:

—¿Qui deurà ser el propietari d'aquet kiosk, que ab tan brava gallardia se burla de l'Arcalde y de tot el Municipi?

Nosaltres no sabem res, però, tal com marxen avui les coses d'Espanya, ¿volen que'ls diguem lo que maliciem?

Que l'amo del kiosk del Baixador, o es la raó social Maura-La Cierva o es la gent de la *calle de Caspe*.

Ei!... A no ser que fos en Lerroux, que diu que també té bastanta influencia...

□

PREOCUPA a molta gent el silenci sepulcral dels noucentistes.

Realment, després de l'exit del cèlebre Calendari, sembla que haurien de fer més soroll del que fan.

Nosaltres prou ho sabem perquè no donen senyals de viure... Es a causa de la mateixa intensitat de vida que porten a dintre.

No ho xerrin que, per ara, es un secret:

Els noucentistes posen pis.

Y aviat tindran senyera...

Y segell y himne.

Y després de tenir tot això, conside-

rant complerta la seva missió damunt la terra, plegaran el ram.

□

Dos nobles, el marquès de Marianao y el d'Olèrdola, varen picarse formalment les crestes en la sessió municipal de l'altra setmana.

¡Quin espectacle més trist!

¡L'aristocracia, posantse al nivell de dos concejals rasos!

Modérinse, excelencies, modérinse.

Calculin, si la qüestió arriba a complicarse y de la polèmica ne ve un'altra cosa més sèria, ¡quin bassal de sang blava en aquell saló!...

□

Són ja tres o quatre les multes que per atacs a la moral ha imposat el senyor Governador a la sicalíptica Chelito.

Aconsoli's la popular *pulguista*.

Pitjor li hauria anat si en lloc de posar al Gayarre hagués posat a «Belles Arts».

□

A PAREIX *El Diluvio* pel foro y sucant atrevidament la ploma, posa en lletres ben grosses:

«LA CONQUISTA DEL AIRE.»

Y a sota, ab la seva acreditada tranquil·litat, escriu això:

«El aviador Paudlee se ha matado al realizar un vuelo en aeroplano.»

¿Què'ns toca fer, ara, a nosaltres, davant d'aquet desatino?

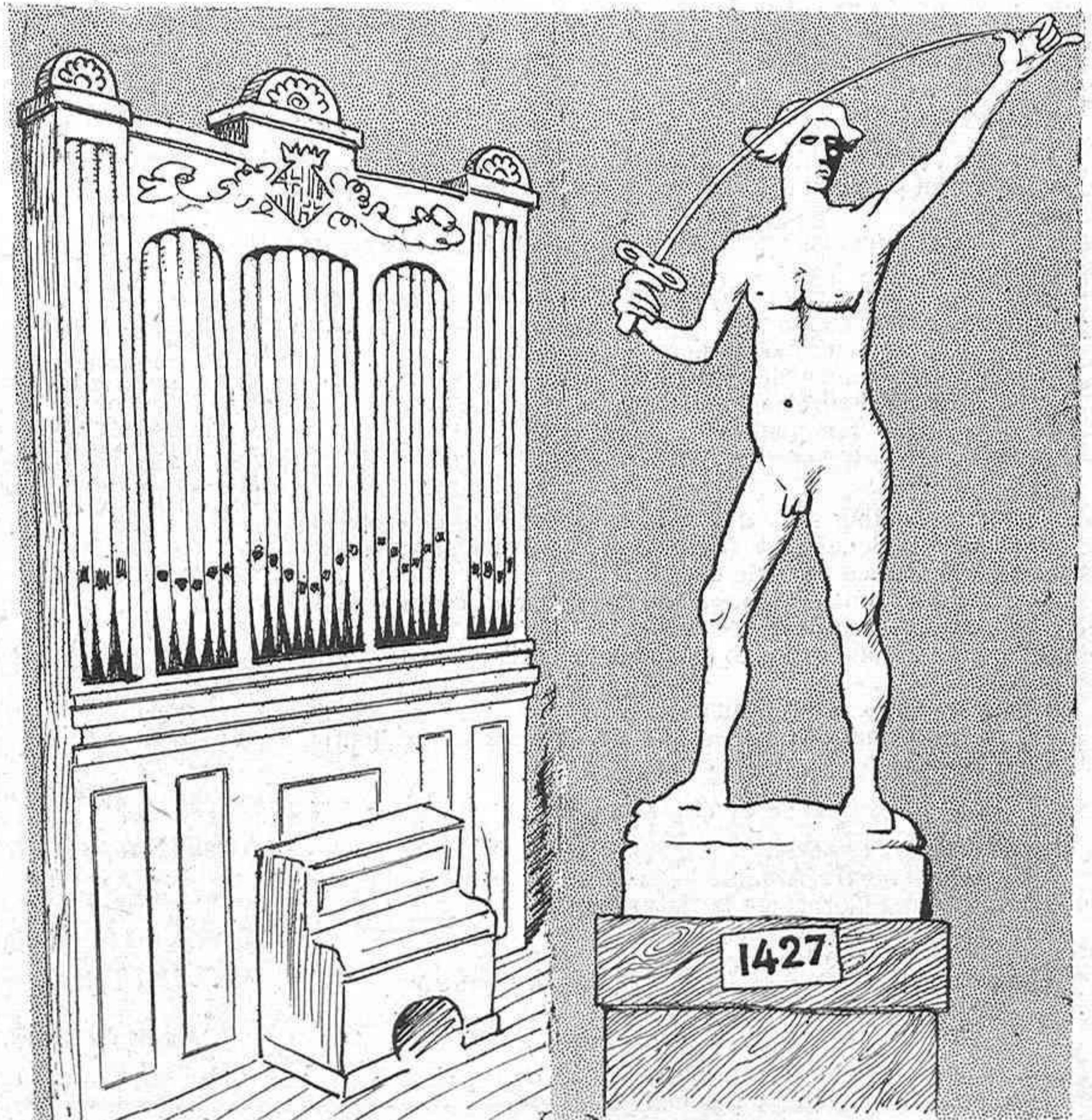
Res. *Derramar una lágrima...*

—¿Sobre la tomba del mort?

—No: sobre la poca-solta

del periodista bunyol

que veu que un home's romp l'ànima,

LES DUES ORGUES

L'orga dels concerts y l'orga de les raons.

y en compte, com fa tothom,
de planye a la pobra víctima,
li crida: ¡Conquistador!

□

AVIAT serà un fet la fusió de la guardia urbana ab el cos de municipals.

Tant temps que se'n venia parlant, sembla que a l'últim l'actual arcalde hi donarà el cop de mà, anulant el *cuero* d'urbans y nomenant al quefe senyor Ribé mestre de cerimonies de l'Ajuntament.

Això de nomenar Mestres de Cerimonies, realment, fa molt Marianao...

Samà el Ceremonioso!

□

NOSTRE estimat confrare *El Poble Català* ha publicat, fentne elogis certament merescuts, *La mula jova*, d'en Gaya y Tomàs, de Lleida.

Es aquest un agradable síntoma més, que consignem ab veritable satisfacció.

Dintre de les agrupacions polítiques s'organisen cada dia noves *Joventuts*, plenes de foc y d'esperansa.

Al «Principal» *La reina jove* omple gloriosament el cartell.

Y ara, en el periodoc, brilla ab repenti esclat *La mula jova*.
Decididament, la joventut triomfa en tota la linia.

□

HOLA, hola!

Perquè diu que un diari de Madrid ha reproduït una targeta en la que se suposa que a Barcelona se juga, sembla que'l senyor Governador, enfadat fins al cap d'amunt, parlant ab els *chicos de la prensa*, ha fet algunes declaracions, en el curs de les quals — segons *El Noticiero* — ha dit que *no parece sino que los elementos de orden sienten que haya tranquilidad en Barcelona y que quizás echen de menos las bombas, las semanas trágicas y las huelgas*.

Ave Maria Puríssima!

Per més voltes que donem a l'assumpte, no sabem comprendre quin pot ser el proposit del senyor Portela al fer les manifestacions copiades.

Perquè es lo que, coincidint ab nosaltres, diran, a bon segur, els nostres lectors:

—¿Què diable tenen que veure les huelgas, les setmanes tràgiques y les bombes ab el joc?

En un mar ens perdem de conjectures,
y com que en Nisi Puig prediu mal temps,
per no perdre'ns en altres mars més fondos,
fem punt aquí... y callem.

□

SORTINT del miting de *La Fulla*, un moralista dels lluisos s'encamina a Belles-Arts pera cerciorarse palpablement de la fama pornogràfica de certa obra artística.

Allà troba un amic, y, pocs moments després, davant de la cèlebre estatua, exclama el recatat lluis:

—Vaja, no diguis, que això es una indecencia que no s'hauria de tolerar.

L'amic, ab un to naturalíssim:

—Això rai, home... Si trobes que no està be contemplarla, girathi d'esquena.

□

EL prometre no fa pobre.

Veig que'l nostre Arcalde ha promès que portarà el pendó de la processó del Corpus de la Barceloneta.

Això sí que es sangrarse ab salut.

¿Qui t'empeny, que tant rodoles?

¿Que vols dir que encara seras arcalde per Corpus?

□

EN un examen d'Historia Natural:

—A ver: cítame usted un animal herbívoro.

—El cordero, que se alimenta de hierba.

—Muy bien. Ahora un animal rumiante.

—Un servidort, que rumía la respuesta.

ORDRE TERMINANT

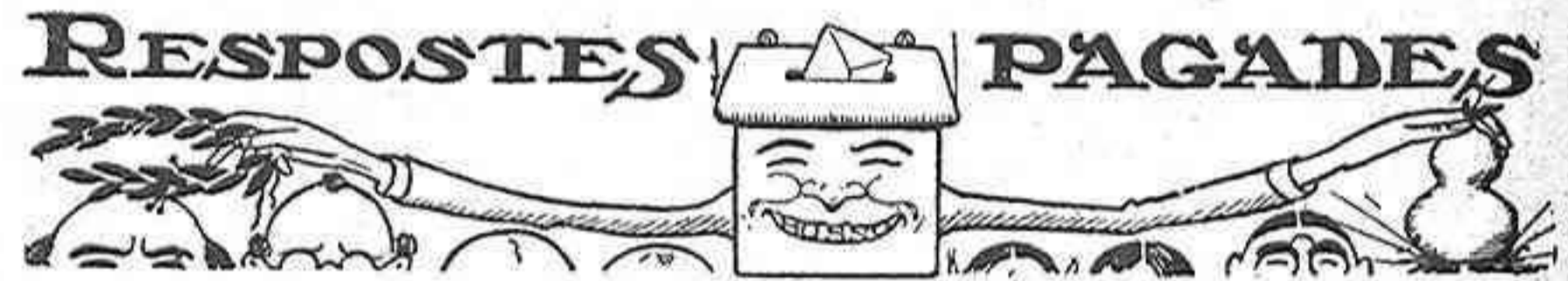
—Dispensi, joven... La Comisión ha prohibido absolutamente el sacar apuntes á las estatuas.

—Ah! Perdoni, però com que ella'ls hi *sacaba* coses pitjors...

EPIGRAMA

L'altra nit mossén Llacsó
ens va venir a trobar
per' que anessim a votar
a un cacic, el pare y jo.
—¿Y què li vau contestar?
—Com no som del seu partit,
ens vam entendre ab pocs mots...
Que no'l podiem servir,
per no ser homes... *devots*.

PEP CISTELLÉ

A. R. (Buenos Aires): Moltes gracies per l'atenció; però es probable que no'ns tingui objecte. Aquí l'actualitat local se'ns menja tot l'espai.—Iris: Li repeteixo els meus bons auguris. Vagi fent, però sense intenció de publicar. No vulgui fer com en Viura, que s'ha precipitat.—Bernat Bernat: La poesia es molt sentida y transparenta un veritable dolor autentic; però això el public no ho apreciaria. Y com que, fóra d'això, els versos tenen ben pocs qualitats apreciades...—Ramon Valls: Farem la tria corresponent.—Maco: Rebuda la remesa, y tantes mercès. Procurarem complaure'l.—Estanislau Serramallera y Zaragoza: No està del tot malament; però resulta massa *filosòfica* en el sentit encatronat de la paraula.—J. Oliver de Gracia: Es més enginyosa que original; vui dir que està millor de forma que de novetat.—F. C.: Me sembla una mica extemporània.—20 aixes: Escrits en llapis y damunt de paper d'embolicar carametlos, no acceptem versos ni d'en Maragall.—Joan B. Roig: Llegeixi forsa a Heine, ja que li agrada aquet gèner; llegeixi'l forsa, y després procuri no imitarlo.

L'ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

Administració y Redacció:

Llibreria Espanyola,
Rambla del Mitg, núm. 20
BARCELONA

Preus de suscripció:

Fòra de Barcelona,
cada trimestre:
Espanya, 3 ptes. - Extranjer, 5

Número solt: 10 centims — Atrassats: 20

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, OIm, 8
BARCELONA

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

Edicions populars d'en **SANTIAGO RUSIÑOL**
ACABAN DE SORTIR

El titella prodig

Preu: UNA pesseta

La nit de l'amor

Preu UNA pesseta

GABRIEL ALOMAR

LA COLUMNA DE FOC

Un tomo en 8.º, Pessetes 3

Hipnotismo, Magnetismo y Sugestión

EL PODER DEL PENSAMIENTO Y DE LA VOLUNTAD
SU DOMINIO Y CULTURA

UN TOMO EN 8.º, PESETAS 5

JUANITA, la perfecta cocinera

por Carolina Gómez del Valle

JUANITA, la perfecta cocinera, es el mejor libro de cocina

UN TOMO EN 8.º, PESETAS 2

EL CONSEJERO DE LOS ENAMORADOS

Libro indispensable al que tenga ó quiera tener relaciones amorosas

UN TOMO EN 8.º, PESETAS 1

LA SETMANA ENTRANT SORTIRÁ

LES CENT MILLORS POESIES DE LA LLENGUA CATALANA

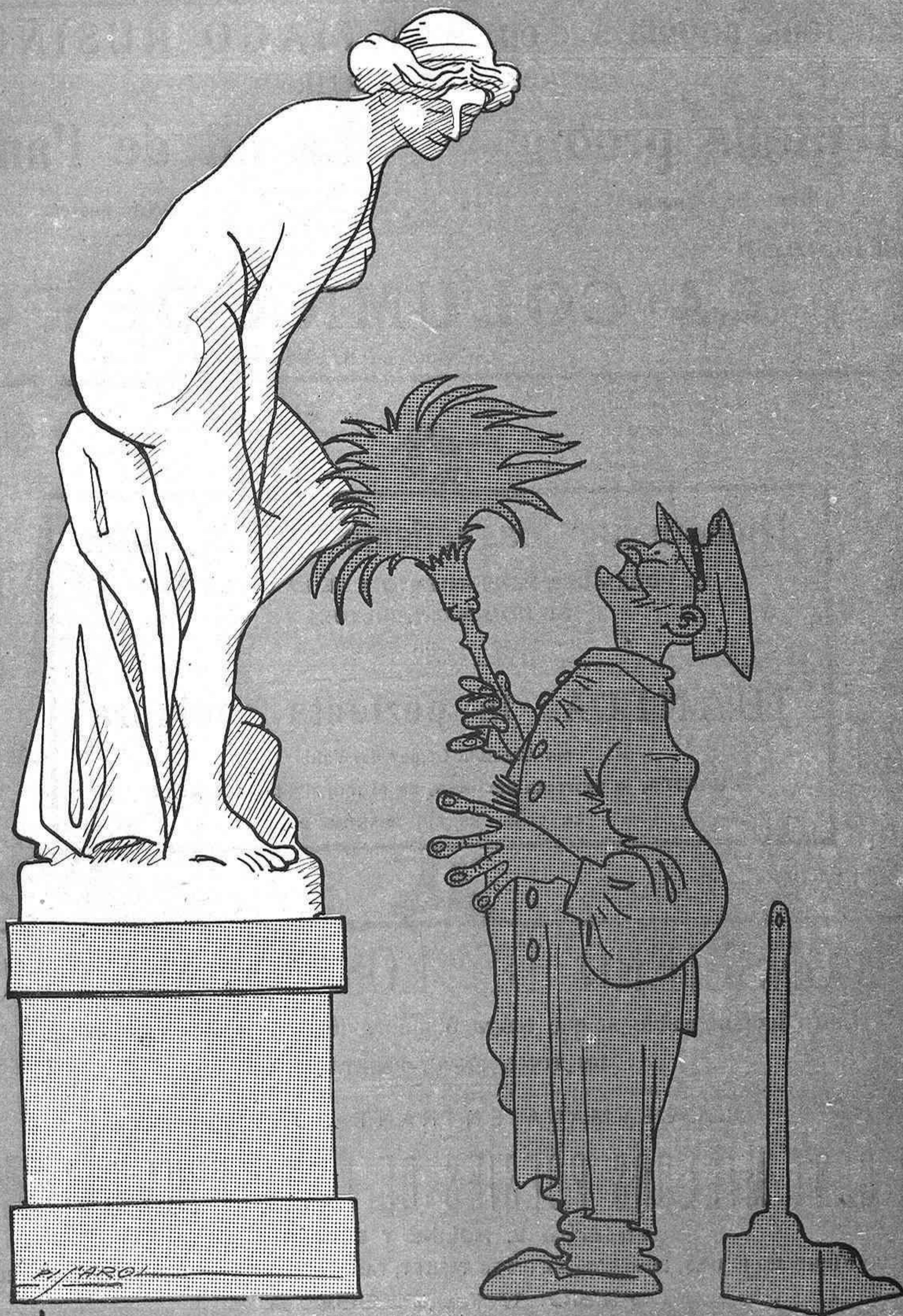
triades per E. MOLINÉ Y BRASÉS

UN VOLUM D'UNES 350 PLANES, IMPRÉS SOBRE PAPER TAFILET, FABRICAT EXPRESSAMENT PERA AQUESTA EDICIÓ

PREU: UNA PESSETA

Tirada especial de 100 exemplars, 25 en paper Japó y 75 en paper de fil marca «Guarro»

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrá a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés, un ral pera certificar. Als corresponsals se'ls otorguen rebaxes.

ESTATUA SENSIBLE

—Vaja, home..., aneu a fer pessigolles a la vostra tia!...